

Status på målrettet grundvandsbeskyttelse i Viborg Kommune

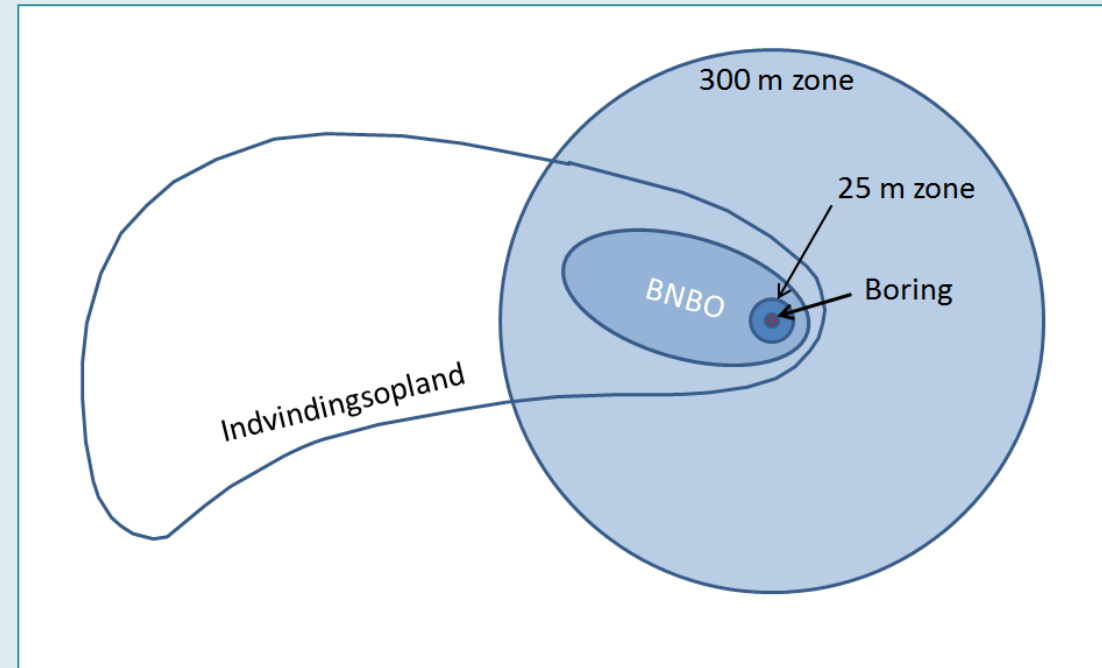
Onsdag den 28. september 2022

VIBORG
KOMMUNE

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) er defineret som fagligt og administrativt udpegede nærområder til boringer til almene vandforsyninger, hvor der er en særlig risiko for forurening af det grundvand, som bruges til drikkevand.

Kilde: Vejledning om BNBO, Miljøstyrelsen 2020.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Beskyttelse i BNBO – en 2 faset model:

Fase 1: 2020 – 2022

- Kommuner skal gennemgå alle BNBO til almene vandforsyninger:
- Konkrete risikovurderinger
- Afsøge lokalt forankrede løsninger i samarbejde med vandforsyninger og lodsejere, som medfører ingen brug af pesticider.
- Vandforsyninger skal betale erstatning til lodsejerne for tab.

I fase 1 vil der, såfremt kommunen lægger påbud eller forbud efter gældende regler i miljøbeskyttelseslovens §§ 24 og 26 a, gives fuld erstatning efter disse bestemmelser. Erstatningen opgøres på baggrund af en konkret vurdering af konsekvenserne for den enkelte ejendom.

Fase 2: 2023 –

- Generelt sprøjteforbud i BNBO såfremt kommunerne ikke er kommet i mål med beskyttelsen mod forurening med pesticider i BNBO
- Kompensationsordning for tab.

Kompensationsordningen vil indeholde mere generelle satser, som ikke bygger på en konkret vurdering af den enkelte ejendom. EU's statsstøtte-regler kan medføre, at nogle landmænd ikke kan drage fuld nytte af kompensationsordningen pga. EU's såkaldte de minimis-støtte-regler i landbrugssektoren.

Den politiske aftale:

- Pesticidstrategi 2017-2021:
Nedbringe brugen af pesticider og minimere belastningen af natur, miljø og sundhed.
- Tillægsaftale 2019:

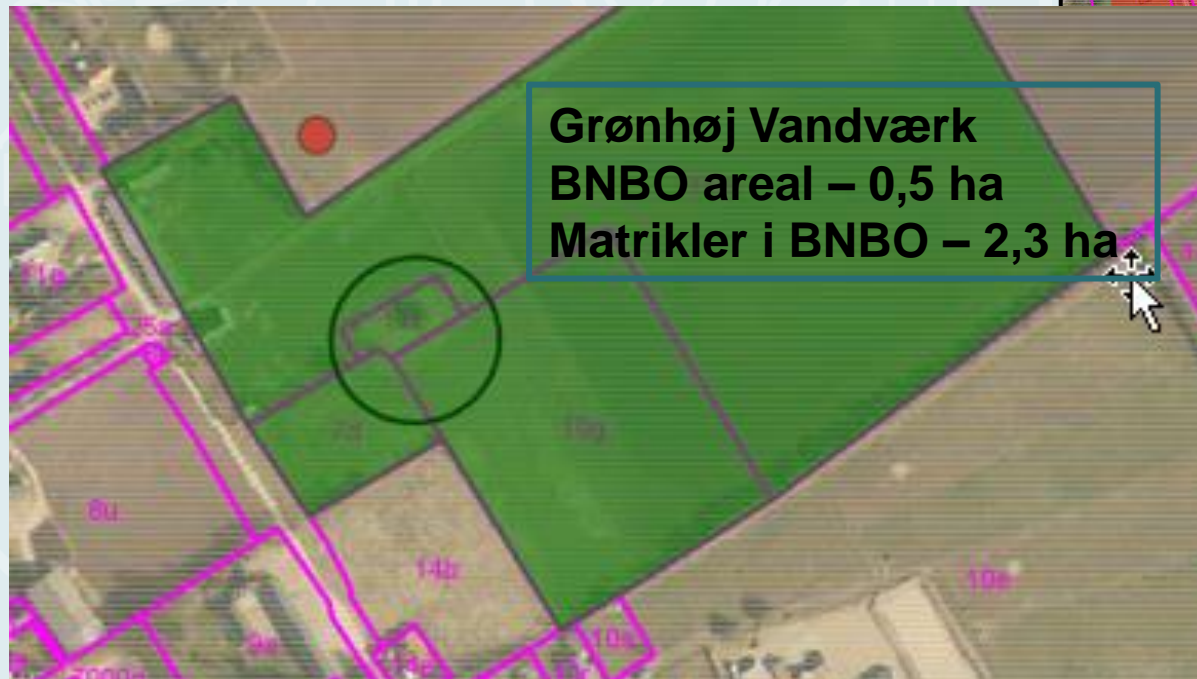
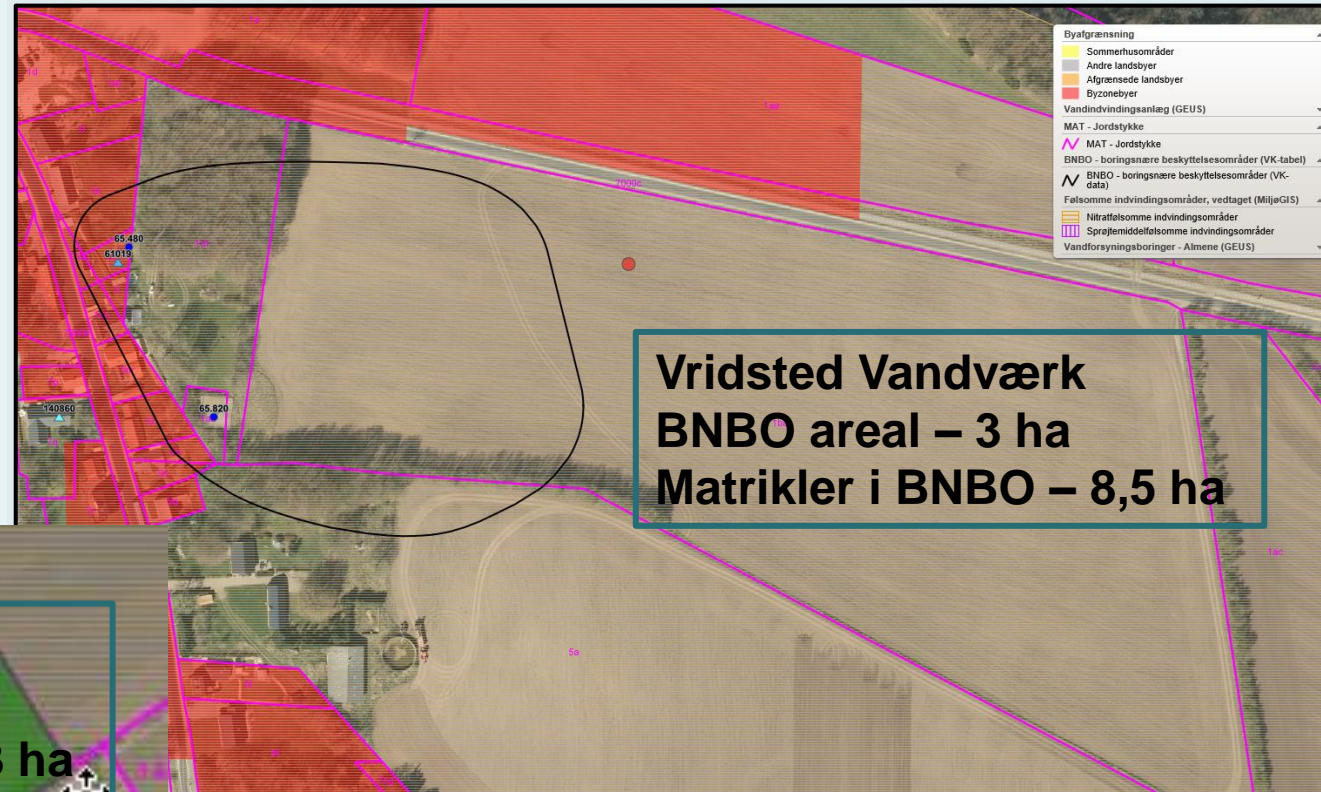
Tillægsaftaletekst til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er med denne tillægsaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2020 enige om

- at reducere risiko for nedsivning af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO),
- at følge Vandpanelets anbefalinger om screening for flere stoffer i grundvandsovervågningen,
- at styrke indsatsen for at modvirke resistens,
- at forbyde salg af koncentrerede pesticider til ikke-erhvervsmæssigt brug,

BNBO – Arealopgørelse i Viborg Kommune

- BNBO-areal i alt: 262 ha
- Sårbare BNBO'er: 205 ha
  - Mark og plantager 50-60%*
  - Skov el. natur 10-20%*
  - By 30%*
- *Ikke tilpasset til mark/matrikel grænser

2/3-dele af kommunes vandværker er udpegede som sårbare = indsatser på ca. 50 vandværker.

Status for BNBO-indsatsen

- 1 vandværk, hvor der er gennemført en aftale på ekspropriationslignende vilkår – Møldrup Vandværk
- 1 vandværk, som vil erhverve arealet, men hvor der ikke kan opnås frivillig aftale med en lodsejer – forvaltning er i gang med at lave dagsorden om ekspropriationshensigt til fordel for beskyttelse af BNBO – Stoholm Vandværk
- 2 vandværker – deltager i jordfordeling. Kvorning Vandværk skal erhverve arealet i BNBO. Arealet indenfor BNBO til Sjørring Vandværk er erhvervet af NST og skal sælges videre med dyrkningsdeklaration, eller der skal rejses skov.
- 1 vandværk – hvor der skal rejses skov. Aftale mellem NST, VK, Grundfos og Bjerringbro Vandværk
- 2 vandværker, hvor der er indgået frivillig aftale med årlige kompensation til lodsejere – Vridsted og Bjerregrav vandværker
- 1 virksomhed har fået påbud om ikke at anvende pesticider i BNBO – Karup Vandværk
- 1 vandværk, som ønsker at erhverve kommunalt areal i BNBO, hvor forvaltning arbejder på at aflyse lokalplan – Karup Vandværk

Status for BNBO-indsatsen

- 2 Vandværker, hvor der er tilbudt frivillig aftale – Mønsted og Vinkel By's vandværk
- Ca. 10 vandværker – som er i gang med frivillige aftaler
- 3 vandværker – hvor udpegninger vil bortfalde, da vandværkerne i mellemtiden er lukket – Vejrumbro, Roum, Energi Viborg Sydværket (ny boringer i skovområde ved Finderup)
- De resterende vandværker har endnu ikke indgået en frivillig aftale
- Flere vandværker er afventende med opgaven, pga. opfodring fra Forening for Bæredygtig Grundvandsbeskyttelse
- Der arbejdes aktuelt på at lave paradigme for beskyttelse af kommunale arealer, som ligger indenfor BNBO
- Forvaltning er løbende i dialog med vandværker og lodsejere om indgåelse af frivillige aftaler i BNBO, når der ønskes bistand til dette.

Tidligere:

- Kommunen sendte infobrev og virkemiddelkatalog til vandværker.
- Økotjek indenfor BNBO og indsatsområder.

Vigtige forudsætninger for BNBO-aftale

- ❑ At der laves frivillige aftaler
  - ❑ Kommunen kan lave aftaler under ekspropriationslignende vilkår – skattefritagelse ift. erstatning.
- ❑ Vandværker har den nødvendige finansiering på plads
  - ❑ Gennem et Vandsamarbejde eller egen finansiering.
-> Mange vandværker oplever dog usikkerhed i forhold til fastsættelse af evt. erstatningsbeløb.
- ❑ Vandværk og lodsejerne går positivt ind i dialog om at beskytte BNBO
- ❑ Aftaler indgås før 2023, hvis vandværkerne og lodsejere selv vil have indflydelse på aftalerne. Herefter er det Staten som afgør erstatningsvilkår.

Tidsplan - Drikkevands-indsatsplaner -Status Maj 2022

